WAHLSTEDT, VIOLA (1901–1992): *Fångar i ödestugan*. Ill.: Ulla Sundin-Wickman. Stockholm: Rabén & Sjögren, 1962. 168 s.

Författaren, som i sina 1950-talsböcker presenterat flera schablonartade brottslingsbilder, visar i denna berättelse att skurkar kan vara både känsliga och modiga.

Medan mamma och pappa deltar i renskiljningen ger sig de samiska tvillingarna Märit och Matts ut på fjället. Storasyster som skulle komma och passa dem blev försenad. Nu är barnen på väg till den nya lärarinnan för att titta på hennes gökur. Märit, störst och starkast och tio minuter äldre än Matts, bär den förståndigt packade ryggsäcken. Men vid en gammal renvaktarstuga ser de en mystisk gammal man mödosamt gräva ner något i jorden. Vad kan det vara? Under några dystra dygn blir barnen fångar i stugan. Mannen, som skadat ett ben, ligger tung och orörlig i sängen med barnens stövlar under madrassen. Halvsovande ligger han dagen lång och iakttar tvillingarna medan de leker så som samebarn kan tänkas göra: med små medel ordnar de en hel stor renskiljning, just en sådan som föräldrarna nu befinner sig på, helt ovetande om vad deras barn råkat ut för.

Långsamt går det upp för tvillingarna att mannen har rånat lärarinnan – och kanske har han dräpt henne? Detta är också vad mannen själv befarar. Trots omständigheterna växer en försiktig vänskap fram mellan honom och Märit, och när hon blir liggande febersjuk i stugan är det ”leingen” själv som ger sig ut i snöstormen för att hämta den räddande hjälpen, just på brottsplatsen, hos lärarinnan, som lyckligtvis varken är dräpt eller illa skadad.

SE ALFVÉN-ERIKSSON, 1986.

Lindskog, Gerda Helena, *Norrbarn: Norrland i 1900-talets svenskspråkiga barn- och ungdomslitteratur,* h:ström - Text & kultur, Umeå, 2013